

O AUSCHWITZU
PSÁT NEBUDU

—

Přemysl Krejčík

O auschwitzu psát nebudu

Přemysl Krejčík

Znění tohoto textu vychází z díla [O auschwitzu psát nebudu](#) tak, jak bylo vydáno nakladatelstvím Petr Štengl v Praze v roce 2021.

§

Text díla (Přemysl Krejčík: O auschwitzu psát nebudu), publikovaného [Městskou knihovnou v Praze](#), je vázán autorskými právy a jeho použití je definováno [Autorským zákonem](#) č. 121/2000 Sb.

Vydání (obálka, upoutávka, citační stránka a grafická úprava), jehož autorem je Městská knihovna v Praze, podléhá licenci [Creative Commons Uvedte původ-Nevyužívejte komerčně-Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní](#).

Verze 1.0 z 5. 6. 2026.

OBSAH

Slib	6
<i>v hodině</i>	7
Wrocław	8
Kallnach	9
Rynek Główny	10
Multi Kulti	11
<i>chci tam</i>	13
London.....	14
Domov, Palma, Kraków.....	15
Rynek Główny II.	16
<i>můžem se spolu opít</i>	17
<i>v židovský kavárně</i>	18
Plac Bohatérow Getta	19
Tramvají, pak kousek pěšky	20
Linka 152, Siełanka, půl šesté ráno.....	21
Evropa — Východ	22
Nowa Huta	23
Malá mořská víla	24
Praha, hipsterská kavárna	25
Dublin — říjen, periferie	26
Sloth Bar, Footscray — Melbourne.....	27
Catania.....	29
<i>pliveš cihly</i>	30
شرج (Jerash).....	31
Genova.....	32
Cannes I. — červenec	33
عمّان (Amman)	34
Royal Botanic Gardens, Melbourne	35

Valldemossa	36
Skałki Twardowskiego	37
Pardubice	38
Planty krakowskie.....	39
北京 (Beijing)	40
<i>u letištní modlitebny</i>	41
Cannes II. — září	42
Amsterdam	43
<i>až na okraj</i>	44
松宮喜代勝 (Kiyokatsu Matsumiya)	45
Podgórze	46
Rakev ve tvaru banánu	47
Pravidla virtuálních návštěv	48
<i>jako bychom byli staří přátelé</i>	51
<i>babička vzpomíná na dětství</i>	53

Slib

o auschwitzu psát nebudu

v hodině

kdy vstávají pekaři
najdeš hlavní třídy tichý
náměstí jen tlumeně...

ještě než zmizím
barmanky setřou
lepkavý podlahy

na město se snáší den
jen ptáci bdí
nad Wawelem

Wrocław

v jazzový kavárně
na zdi samý muzikant
jen záchody
ozdobili básníky

Kallnach

Anet, mojí ženě

Google mapy tvrdí, že od Villa Deciusza (Kraków) do Carrer de Nicaragua (Palma) měří nejlepší pěší cesta 2 248 kilometrů, které lze ujít za 424 hodin.

Poznámka: Součástí plánované trasy je přeprava trajektem.

Poznámka: Plánovaná trasa prochází několika zeměmi.

Jeden ke druhému tak máme doklopýtat za sedmnáct a půl dní, nebo se můžeme za osm a tři čtvrtiny dne setkat v severní části Švýcarska: Na tisícím sto dvacátém čtvrtém kilometru z obou směrů leží městečko Kallnach — podle Wikipedie zde na 15,26 kilometrech čtverečních žije 1 918 obyvatel. První zmínka o městě se datuje do roku 1231. Součástí tvé trasy by byla přeprava trajektem, já bych zase prošel o jednu zemi navíc.

Tímhle tu trávím čas, zatímco nás dělí 2 248 kilometrů.

Rynek Główny

turisti fotí katedrálu
fotím si turisty
a pak je hned mažu

Multi Kulti

Márió Z. Nemesovi

v italský restauraci v Polsku
sedíme
plníme popelník
já Čech ty Maďar

nad německým pivem
moje angličtina
už tak dost lámaná
křupe a kulhá

a vždycky dojde na psaní
a vždycky dojde na ženský
a vždycky dojde na cesty
a vždycky dojde na politiku

a vždycky dojde na politiku

u nás je to tak:
odpůrce mísení kultury
a mísení Evropský unie
a mísení mimo Evropu
a mísení za naše hranice
a mísení vlastně vůbec

je napůl Japonec
největší rasista
vlastenčící vlastenec

musím to opakovat
abys mi uvěřil

a pak se nemůžeš přestat smát
až číšnice vykukuje ze dveří

chci tam

kde ještě nikdo nebyl

nakonec vystoupím

s většinou

a jdu tam

co vždycky

London

v nonstop samošce
u Trafalgar Square
chce prodavače učit dobrejm mravům
až mu hrozí infarkt a selhává hlas

pokladní je tmavej
zatímco jemu
táhne na šedesát
a těšil se na důchod v bílý Anglii

vím o co mu jde
ale co s tím chceš dělat?
jako turista
jako cizák

i když s *bílým ksichem*

Domov, Palma, Kraków

na střeách autobusů
se třepetají polské vlajky

doma v Čechách se slaví první máj
a komunisti zase vylezli z děr

ve Španělsku je horko a až se probudíš
možná půjdeš na pláž

obchody mají zavřeno
tady, tam i tam

Rynek Główny II

náměstí je obsypáno draky
nejvíc jich je z plyše
Svatý Jiří by se zabavil
i dýl

děti jako po skalách
šplhají na sochu
Adama Mickiewicze

můžem se spolu opíjet

můžeme se spolu smát celej večer

v mojí zemi básníci nikoho nezajímaj

v mojí zemi se u piva řeší jiný věci

můžeme se spolu opíjet

a smát se a pohoršovat

ale stejně se nemůžem

úplně pochopit

v židovský kavárně

světlo ztlumený o čtyřicet procent
jíme macesy a pirohy
a kdosi z nahrávky
strašně smutně
německy zpívá

Plac Bohatérow Getta

řady trvalejch židlí
dokud neznáš důvod
můžeš si říct
konečně umění
dokud nevíš
co se tu dělo

tohle je východní Evropa
vše souvisí se smrtí

Tramvají, pak kousek pěšky

Roste tu tráva a křik odezněl. Už tu nestojí bloky dřevěných domů, už se tu nestřílí do lidí. Kdybys přehlédl cedule, řekneš si, tohle místo, to je ráj. Ticho, stromy, povrch členitý jako v japonské zahradě. Pár akrů, kde sem tam potkáš mladý pár na procházce se psem. Už žádná udusaná hlína, jen pieta skrytá před turisty. Namísto paměti teď místo paměti. Už to slovo neděsí. Můžeme se projít ke starému lomu, a když obejdeme pár zákazů, slezeme dolů a přehlédneme další z cedulí. Industriální rez, čnící nad deštný prales. Je horko, a kdybys nevěděl, kdo sem chodil lámat kámen, kdo stavěl ohradu tam, co je teď pláň, dopadaly by paprsky v jiném úhlu? Už jen tiché místo, kde strávit odpoledne. Płaszów.

Linka 152, Sieřanka, pŭl řestŕ rano

uprostřed silnice
třepetá křídlem
zŭstává sedŕt
nejde to

kola autobusu pomalu
ař űplně stojŕ

řidič skrz dveřŕ
vezme ho do dlanŕ
odnese do trávŕ

nikdo to netočí
nesdŕlŕ na sŕtŕch

Evropa — Východ

jsme první
kdo můžou všechno
a než si stačíme všimnout
je to pryč

televizní generace
pravěk

virtuální jinej vesmír
(ale to si nechcem připustit)

nás rámuje babičky na venkově
a pohoří plastových brček

naše děti už nepochopí
o čem teď mluvím

Nowa Huta

Georgině Wilding

v ulicích
v muzeu
v bunkru z padesátých let

jak ti vysvětlit socialismus
a disent a Solidarność
děvče z Nottinghamu?

sám to znám jen z internetu
z doslechu a beztak blbě
doma se to překroutí
— seriály a nostalgický filmy
ve školních osnovách
není čas

rozhlédni se
všude kolem

Malá mořská víla

místo schodiště stoupat po spirále
kde se tvoří fronta k vyfocení
s nejsmutnější nahou dívkou

její igelitovou křehkost
nacpali do obchodu se suvenýry

v ruce drží moře
stáčí hlavu
kapitáni vodních autobusů
odvrací pohledy

z vrcholku spirály
vidět mosty
ale nic jako její oči
když se pubertáci předhánějí
kdo osahá její bronzová prsa

Kodaň, říjen 2019

Praha, hipsterská kavárna

rozrazil dveře
s razancí
filmový megastar

jakási celebrita
nebo jen barman odnaproti

Dublin — říjen, periferie

bezejmennou zastávku
na Damastown Road
míjí černej řidič už sedmnáct let

„tady nikdo nikdy nevystupuje“
říká angličtinou
který nerozumím

ukazuje cestu
autobus stojí

žádnej spěch
jízdni řády tu neplatí

Sloth Bar, Footscray — Melbourne

Hamish nám vypráví
jak v Kanadě potkal Margaret Atwood

Steve vypráví všem
jak nikdy nepotkal Boba Dylana

Koraly dneska nepřišla

pak jdeme číst básně
co nám je přeložil Aleš do angličtiny

Steve Aleše nikdy nepotká
ale vypadají jako bráchové

poslední drink a cigáro
balený z tabáku z černýho trhu

Steve se omlouvá
že nemůže zaplatit víc

kdyby tak tušil

shrábneme bankovky
pestrý jak ptáci
cestou po Great Ocean Road

a tváříme se
že jsme zvyklí

Catania

Antonio sází na pult
jedno kafe za druhým

kopnout ho na stojáka

snědá pekařka a starý Siciliáni
s kusem pečiva
nebo drobnýma do forbesu v dlaních

široký úsměvy:
*„zas je tu ten
co neumí italsky?“*

moje žena by řekla
že Antonio jiskří

mně od něj stačí
silný espresso za padesát eurocentů
kopnutý na stojáka

pliveš cihly

na mou hlavu

padá to

v šestém patře

to padá

setřást bezmála třicet let

zmizet a nadechnout se

شرح (Jerash)

pár vět ze Shakespeara
amfiteátr na kraji orientu
ať děláš, co chceš
táhneš si to s sebou

Genova

projíždíme Janovem
starej
oprejskanej
rodný město taky tak

místo moře a skal
slepý rameno Labe
opuštěnej bunkr
po nacistech v polích

Cannes I. — červenec

chutnáme si slaně
někdy je to víc
než jen dovolená

dejchej trochu
francouzsky

نَأمَعم (Amman)

v ulici krále al-Husseina
po setmění moc žen nepotkáš

jdeme vedle sebe
kolem obchodů plných kouře

troubí na nás taxikáři
a prodavači zvou vysypat kapsy

když tě chci chytnout za ruku
raději ji zabořím
hlouběji do kapes

Royal Botanic Gardens, Melbourne

koncentrovaným pralesem
procházíme po stěnách z kořenů
kde nepojmenovaní ptáci s dlouhýma nohama
dávají vulkánu dobrou noc

kaktus obtáčí palmu
hejno racků pózuje vedle černých labutí
a hadi v nedohlednu

jako ztracená kapitola
z knihy Genesis

Valldemossa

ve svatým údolí
jíme z papírových sáčků
mastný rajčatový kapsy

z turistických kaváren
zní latino disco
na doslech Chopinovu klavíru

Skałki Twardowskiego

když vylezeš dost vysoko
z plochých masivů skal
zahlídneš střechy paneláků

čím užší cestou jdu
tím míň sem patřím

nemám kladku, helmu, cepín
ani nahou hrud' a milenku
schovanou ve vysoký trávě

Pardubice

ve větru u divadla
potahuju cigaretu

ve cvaknutí zapalovače
slyším klapnutí dveří
když vcházíš

nehrajeme to
protože hoří

Planty krakowskie

pozůstatek páteční noci
zvrací si na lůžko z betonu

strážníci svítání tě odvezou
než přijdou rodiny obdivovat kostely

než jeptišky a mnichové
mírným krokem dokola vyšlapou
Planty krakowskie

musí se město převléknout

tramvaje skrz centrum
jezdí ještě skoro prázdné

北京 (Beijing)

zas jsou tu ti
co neuměj čínsky

ahoj po měsíci

před mauzoleem Maa
hledám v mapě kudy

chceš pryč

ještě nám nedošlo
že jsme tady

rychle skrz turniket tam
kde i na záchodech se klaní
hlídači

u letištní modlitebny
siluety za matným sklem

sedám si na dohled
poblíž fast foodu

na šťastný let
chci ti zadat objednávku

Cannes II. — září

v obchodě se vzpomínkami
hledáme za stojanem
cosi z umělých hmot

každý dvě slabiky
ráno při odlivu

někdy stačí málo
aby se stalo cokoli

Amsterdam

v kavárně na rohu

potají sušíme
ponožky na topení

a

koukáme do výloh
obývacích pokojů

než vyschneme
v muzeích zavřou

až na okraj

mezi beton a listí

kde pro turisty

není místo

i ten autobus je mnou

jaksi plnější

nedostatek vzduchu

přebytek potících se bund

松宮喜代勝 (Kiyokatsu Matsumiya)

umělec sedí v rohu
nikdo si ho nevšímá

ani ty dvě mladý Polky

periferně pózuju
když fotí bělocha

co tak dlouze civí

na jeho práci
s modrou a červenou

Podgórze

Lukáši Vavrečkovi

podél asfaltových lánů
dvojice písčných hipsterů
hledáme kavárnu
až šedivá zčerná
a přijde čas ohnout linii

Rakev ve tvaru banánu

Honza je už pár let na drogách

když nám bylo tak osm
stáli jsme u paneláku
a bavili se o reportáži v televizi
o chlápku
co jí jen banány
a až umře
chce mít i rakev ve tvaru banánu

„banán“

říkal Honza *„je strašně divný slovo“*
až do západu slunce
jsme se smáli tomu zvuku:
banán

Pravidla virtuálních návštěv

I.

nikdy nevíš
kdy to přijde

tvůj nenápadnej moment
někdo
nafotí
natočí
nasdílí
cejchu se už nezavíš

tvůj nenápadnej moment
pár minut
kliknutí na virtuální emoce
tě odsoudí k smrti

II.

nic není tak skutečný
můžeš se stát
silným, drsným, vševědoucím
musíš se stát
silným, ironickým, neomylným
jinak tě sežerou

musíš hodně nadávat a posmívat se
musíš dělat to
za co tě ve škole trestali
tady se to očekává

musíš hlavně vědět
že jsi lepší než ostatní
jinak tě sežerou

protože
protože
„drž hubu, ty zmrde“
je záchranný lano
„přijď sem a rozbiju tě“
když dojdou argumenty

musíš se stát
silným, ironickým, neomylným
jinak tě sežerou

nic není tak skutečný
vše je ještě skutečnější

III.

vždyť je to sranda
že se někdo zabil
přišel o všechno
zrovna umírá

jeden
nebo tisíce

přečíst si titulek
vyjádřit názor
jako minutový rozptýlení
mezi tím důležitým

mezi stahováním seriálu
a focením se na instagram

IV.

a pak se dojmout
nad smrtí celebrit
„neznal jsem, ale RIP“

rozčlít se
u fotky týraného psa
povečeřet krávu a pár kuřat

usnout jako lepší člověk

jako bychom byli staří přátelé

jenže tohle je obchod
ve kterém platí pojišťovna

jako při každém detoxu
můžu počítat dny
nebo upocení kapky
na kachličkách v koupelně
zatímco nastavit správnou teplotu
je zatraceně těžký

stisknutí rukou
tak důvěrný, tak sterilní
nedokončená metafora

sejít se nad tím
co nestojí za řešení
v hlavě pořád: je to běh na dlouhou trať
a po proskočení páskou
najdeš věci, který prej
vyzařují z knih o sebepoznání
musíš růst
až nakonec úplně vyhoříš
ale o tom není to mlčení ve zdech
zapomenutejch cestou z jinýho světa
kde co zazní

taky zůstane
aniž by si někdo pamatoval

cesta autobusem jako rituál
vybledlá linie toho
co teprve přijde
stará továrna před výstupní stanicí
plná vzpomínek
který nejsou moje
ale možná je nikdo jinej nedrží

všechno to vyplivat na koberec
a narovnat po sobě křeslo
protože v bezděčném gestu
sublimuje potlačená žluč

nenápadně

v gestu

který není určený k pochopení

babička vzpomíná na dětství

na Němce s rozbitou hlavou
v roce 45 na Václavském náměstí
na strach ze sousedů
po čtyřicátým osmým

babička vzpomíná na proces s Horákovou
a první Gottwaldův projev z rádia

na bomby
který spadly na továrny
na vojáka
co jí málem zastřelil tátu

vypráví mi o zvuku náletu

když se každý měsíc
ozve pravidelná zkouška sirén
je jí z toho pořád úzko

řekla mi

Přemysl Krejčík

O auschwitzu psát nebudu

Edice Poezie

Ilustrace na obálce z Pixabay.com

Korektura Jaroslava Bednářová

Technická redakce Petra Kučerová

Vydala Městská knihovna v Praze
Mariánské nám. 1, 115 72 Praha 1

V MKP 1. elektronické vydání
Verze 1.0 z 5. 6. 2026

ISBN 978-80-274-5056-5 (epub)

ISBN 978-80-274-5057-2 (pdf)

ISBN 978-80-274-5058-9 (prc)

KNIHOVNA? KNIHOVNA!

Využijte **prostor**
pro studium, setkání,
kulturu i relax.

Stahujte **e-knihy zdarma**
z e-knihovna.cz, prohlížejte
digitalizované tituly na
digitalizovane.cz.

Sledujte **videocasty**
a přednášky na
youtube.com/@knihovnaPraha.

Půjčte si obraz v Artotéce,
audioknihu, CD, film
nebo deskovou hru.

Tvořte se dřevem, papírem,
barvami, kůží i látkami.
Otevřený ateliér DOK16,
Atelier Jezerka a Kreativní
centrUM v Ústřední knihovně.

Navštivte přednášky,
koncerty, autorská čtení,
filmové projekce, akce
pro děti. Sledujte
mlp.cz/akce.

Vyzkoušejte svět
virtuální reality.
Více na mlp.cz/vr.